

Ruj. Kami : SPA.100-1/5/2 (17)

Tarikh : 2 November 2023

Semua Ketua Setiausaha Kementerian
Semua Ketua Jabatan Persekutuan
YB Setiausaha Kerajaan Negeri Melaka
YB Setiausaha Kerajaan Negeri Pulau Pinang
YB Setiausaha Kerajaan Negeri Sembilan
YB Setiausaha Kerajaan Negeri Perlis

YBhg. Tan Sri/Dato' Sri/Dato' Seri/Datuk Seri/Datuk/Dato'/Datin/Tuan/Puan,

**PEMERHATIAN LEMBAGA RAYUAN TATATERTIB PERKHIDMATAN AWAM BAGI
SUKU TAHUN KETIGA (JULAI-SEPTEMBER) TAHUN 2023**

Dengan hormatnya saya merujuk perkara di atas dan laporan-laporan pemerhatian terdahulu adalah berkaitan.

2. Sebagaimana yang dimaklumi, Suruhanjaya Perkhidmatan Awam Malaysia selaku Lembaga Rayuan Tatatertib Perkhidmatan Awam telah menimbang rayuan pegawai yang tidak berpuas hati dengan keputusan Lembaga Tatatertib bagi Perkhidmatan Awam Am Persekutuan, Perkhidmatan Awam Negeri Melaka, Pulau Pinang, Negeri Sembilan dan Perlis.

3. Dalam melaksanakan fungsi tersebut, Lembaga Rayuan Tatatertib Perkhidmatan Awam mendapati masih terdapat ketidakaturan prosedur di dalam pengendalian tindakan tatatertib oleh Lembaga Tatatertib. Berdasarkan penelitian kes-kes rayuan terdahulu, adalah didapati sebahagian besar ketidakaturan yang berlaku adalah ketidakakuran

berulang. Ketidakteraturan prosedur ini boleh menyebabkan keputusan Lembaga Tatatertib dicabar di Mahkamah sekiranya pegawai memfailkan semakan kehakiman dan keputusan tersebut boleh dibatalkan oleh Mahkamah.

4. Bagi memastikan keteraturan prosedur di dalam pengendalian tindakan tatatertib oleh Lembaga Tatatertib, Lembaga Rayuan Tatatertib Perkhidmatan Awam telah membuat pemerhatian terhadap kertas-kertas rayuan yang dipertimbangkan seperti di Lampiran.

5. Sehubungan itu, Lembaga Tatatertib adalah dimohon untuk mengambil perhatian serius terhadap pemerhatian ini dan mengambil tindakan dengan kadar segera, tepat dan teratur dalam menguruskan kes tatatertib bagi memastikan keputusan Lembaga Tatatertib teratur dan kepentingan perkhidmatan awam dapat dipertahankan.

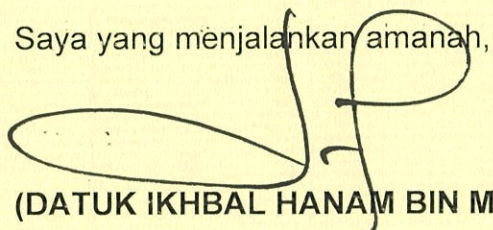
6. Kerjasama pihak Lembaga Tatatertib dalam perkara ini amat dihargai dan didahului dengan ucapan terima kasih.

Sekian.

"MALAYSIA MADANI"

"BERKHIDMAT UNTUK NEGARA"

Saya yang menjalankan amanah,

(DATUK IKHBAL HANAM BIN MUKRAS)

**LAPORAN PEMERHATIAN LEMBAGA RAYUAN TATATERTIB
PERKHIDMATAN AWAM BAGI SUKU KETIGA (JULAI HINGGA SEPTEMBER)
TAHUN 2023**

**1. SURAT PERTUDUHAN
BILANGAN PEMERHATIAN: 50**

PEMERHATIAN
a. kelewatan mengeluarkan surat pertuduhan
b. dialamatkan ke tempat bertugas pegawai
c. kesilapan butiran pegawai seperti nombor kad pengenalan, nama, jawatan dan tempat bertugas pegawai
d. pertuduhan tidak jelas atau tidak lengkap dan tidak memperincikan kesalahan yang dilakukan oleh pegawai
e. mengandungi maklumat yang tidak tepat
f. kesalahan yang dipertuduhkan tidak disokong oleh sebarang fakta
g. tidak merujuk kepada peraturan yang tepat bagi kesalahan yang dipertuduhkan ke atas pegawai
h. ditandatangani atas kapasiti jawatan di jabatan/kementerian
i. tidak memasukkan arahan yang tidak dipatuhi dalam pertuduhan
j. mempertuduhkan fakta kesalahan berkaitan sabitan jenayah
k. mengandungi maklumat penemuan hasil siasatan Jawatankuasa Siasatan
l. pertuduhan tidak menyatakan peraturan yang berkaitan dengan lengkap
m. menggabungkan beberapa kesalahan dalam satu pertuduhan
n. kesilapan/ ketinggalan maklumat dalam pertuduhan
o. penggunaan nama lembaga tatatertib yang tidak tepat
p. tidak merujuk kepada Peraturan 7(2), Peraturan-Peraturan Pegawai Awam (Kelakuan dan Tatatertib) 1993 [P.U.(A) 395/1993] sedangkan kesalahan yang dipertuduh merujuk kepada perakuan yang dibuat oleh Pegawai Perubatan Kerajaan
q. tidak menyatakan peruntukan hukuman yang boleh dikenakan di bawah Peraturan 38, P.U.(A) 395/1993
r. tidak merujuk Peraturan 24, P.U.(A) 395/1993 bagi kesalahan tidak hadir bertugas
s. penggunaan terma "jika dakwaan tersebut adalah benar"

PENAMBAHBAIKAN

- a. tindakan tatatertib hendaklah segera dimulakan terhadap pegawai apabila Lembaga Tatatertib menerima laporan salah laku
- b. sebarang notis hendaklah dialamatkan ke alamat kediaman pegawai yang diketahui – Peraturan 52, P.U.(A) 395/1993
- c. memastikan butiran pegawai seperti nombor kad pengenalan, nama, jawatan dan tempat bertugas pegawai adalah tepat
- d. memastikan semua fakta dan butir-butir yang spesifik berhubung perbuatan salah laku pegawai serta peruntukan mana-mana peraturan yang dilanggar dimasukkan di dalam surat pertuduhan
- e. menyatakan peruntukan hukuman yang boleh dikenakan di bawah Peraturan 38, P.U.(A) 395/1993 bagi setiap pertuduhan
- f. merujuk Peraturan 7(2), P.U.(A) 395/1993 bagi perakuan Pegawai Perubatan yang mengesah dan memperakui pegawai ialah seorang yang menggunakan atau mengambil, selain maksud perubatan, suatu dadah berbahaya atau menyalahgunakan dadah berbahaya yang disenaraikan dalam Jadual Pertama Akta Dadah Berbahaya 1952
- g. merujuk Peraturan 24, P.U.(A) 395/1993 bagi kesalahan tidak hadir bertugas
- h. satu pertuduhan hendaklah mengandungi satu kesalahan sahaja
- i. ditandatangani atas kapasiti sebagai Pengerusi atau ahli Lembaga Tatatertib yang diberi kuasa
- j. peruntukan peraturan yang tepat ialah Peraturan 7(2), Peraturan-Peraturan Pegawai Awam (Kelakuan dan Tatatertib) 1993
- k. surat pertuduhan tidak mengandungi maklumat penemuan Jawatankuasa Siasatan, hanya fakta kesalahan yang dinyatakan dalam surat pertuduhan.
- l. tidak menggunakan terma "jika dakwaan tersebut adalah benar" bagi mengelakkan gambaran bahawa Lembaga Tatatertib tidak pasti dengan pertuduhan yang dihadapkan ke atas pegawai

PRINSIP PERUNDANGAN BERDASARKAN KES MAHKAMAH

a. *Knowing the case against him* (Pertuduhan yang lengkap)

Sesuatu pertuduhan hendaklah mengandungi maklumat-maklumat yang tepat, jelas, berasas dan mempunyai bukti yang mencukupi untuk tujuan pembelaan diri.

B Surinder Singh Kanda v The Government of the Federation of Malaya [1962] MLJ, FC

Penghakiman *Privy Council* di muka surat 17:

“if the right to be heard is to be a real right which is worth anything it must carry with it a right in the accused person to made affecting him; and then he must be given a fair opportunity to correct or contradict them. The decision-maker must not hear or receive evidence behind the back of the accused person.”

b. Kelewatan (*Delay*) dan Pemaafan (*Condonation*)

i. **Mohd Zulhazi Mohd Zulkifli v Suruhanjaya Pasukan Polis DiRaja Malaysia & 1 lagi [2014] 1LNS 574**

(Mahkamah Rayuan - Kelewatan selama 5 tahun mengambil tindakan tatatertib)

ii. **Public Service Commission Malaysia & Anor v Vickneswary a/p RM Santhivelu (Menggantikan M Senthivelu a/l R. Marimuthu (si mati) [2008] 6 MLJ 1**

(Mahkamah Persekutuan - Kelewatan 7 tahun mengambil tindakan tatatertib) di mana mahkamah telah menegaskan bahawa kelengahan yang panjang dalam mengendalikan tindakan tatatertib terhadap pekerja, jika tiada penjelasan yang munasabah berkaitan dengan kelengahan tersebut dan dicampur dengan faktor-faktor lain, boleh membangkitkan keterangan kukuh bahawa perbuatan salah laku pekerja terbabit telah dimaafkan oleh majikannya.

**2. ULASAN KETUA JABATAN TERHADAP REPRESENTASI
BILANGAN PEMERHATIAN: 5**

PEMERHATIAN
<p>a. terdapat kesilapan nama peraturan yang dirujuk dalam ulasan Ketua Jabatan</p> <p>b. Ketua Jabatan yang mengemukakan ulasan merupakan Pengerusi atau ahli Lembaga Tatatertib yang memutuskan kes pegawai</p> <p>c. kesilapan menyatakan fakta mengenai kes, pegawai atau rujukan dokumen tindakan tatatertib. Contoh: kesilapan menyatakan tarikh surat pertuduhan</p>
PENAMBAHBAIKAN
<p>a. ulasan hendaklah mengandungi fakta yang betul mengenai kes, pegawai atau rujukan dokumen tindakan tatatertib</p> <p>b. Ketua Jabatan yang mengemukakan ulasan ialah selain Pengerusi atau ahli Lembaga Tatatertib yang memutuskan kes pegawai</p> <p>c. nama peraturan yang dirujuk dalam ulasan Ketua Jabatan hendaklah tepat</p>
PRINSIP PERUNDANGAN BERDASARKAN KES MAHKAMAH
<p><i>Rules Against Bias</i></p> <p>Rohana bte Ariffin v Universiti Sains Malaysia [1989] 1 MLJ 487, HC</p> <p><i>'When the disciplinary authority was deliberating the breach of discipline, the Registrar, who was complainant, was present. The court quashed the decision to dismiss the plaintiff on the grounds of bias, as the Registrar was present during the deliberations to dismiss the plaintiff'</i></p>

**3. MINIT MESYUARAT LEMBAGA TATATERTIB
BILANGAN PEMERHATIAN: 24**

PEMERHATIAN
<p>a. minit mesyuarat yang tidak lengkap/tepat</p> <p>b. kesilapan/ ketinggalan catatan dalam minit mesyuarat</p> <p>c. terdapat catatan bahawa Ketua Jabatan telah mengemukakan ulasan terhadap representasi sedangkan tiada sebarang ulasan dikemukakan</p> <p>d. kesilapan catatan berhubung peraturan yang dirujuk. Contoh: Peraturan 28(3) Peraturan-Peraturan Pegawai Awam (Kelakuan dan Tatatertib) 1993 dicatatkan sebagai Peraturan 29(2) peraturan yang sama</p>

- e. minit tidak mencatatkan representasi yang dikemukakan oleh pegawai
- f. nama lembaga tata tertib tidak dinyatakan dengan lengkap
- g. menyatakan pelanggaran peraturan yang tidak dinyatakan dalam surat pertuduhan
- h. minit mencatatkan fakta alasan surat tunjuk sebab yang tidak bertepatan dengan keperluan urusan tata tertib yang berkehendakkan representasi pegawai
- i. tidak mengasingkan dapatan salah dan hukuman bagi pertuduhan yang lebih daripada satu
- j. keputusan Lembaga Tata tertib mencatatkan bahawa bagi kesalahan melakukan kes jenayah oleh sebab pegawai telah dijatuhkan hukuman oleh mahkamah
- k. asas pertimbangan keputusan mencatatkan Ketua Jabatan menyatakan wujud '*prima facie*' sedangkan tindakan tata tertib bukan dengan tujuan buang kerja atau turun pangkat
- l. catatan minit mesyuarat digabungkan bagi beberapa pegawai
- m. bilangan kuorum adalah berlebihan (bilangan ahli melebihi 2 orang)
- n. perbezaan maklumat dalam minit mesyuarat berbanding surat pertuduhan
- o. terdapat catatan tentang sabitan kes terhadap pegawai sedangkan kes tersebut tidak dituduh di mahkamah

PENAMBAHBAIKAN

Minit mesyuarat hendaklah mengandungi butiran-butiran berikut:

- a. nama mesyuarat dan tarikh yang betul
- b. butiran Pengerusi dan Ahli Lembaga Tata tertib
- c. butiran pegawai yang diambil tindakan tata tertib
- d. tarikh, fakta dan maklumat serahan surat pertuduhan
- e. status representasi pegawai dan ulasan Ketua Jabatan
- f. maklumat yang dinyatakan dalam minit mesyuarat seperti kandungan representasi dan ulasan Ketua Jabatan hendaklah sama dengan dokumen sebenar
- g. menyatakan perakuan Ketua Jabatan di bawah Peraturan 29(2), P.U.(A) 395/1993 dengan tepat

- h. tidak menimbang fakta yang tidak berkaitan dengan kesalahan pegawai
- i. menyatakan dapatan salah kecuali kes tindakan tata tertib pegawai yang disabitkan atas suatu kesalahan jenayah
- j. menyatakan hukuman dengan jelas dan lengkap dengan tarikh kuat kuasa
- k. asas keputusan
- l. perlu ditandatangani oleh Pengerusi atau/dan Ahli Lembaga Tata tertib
- m. tidak boleh mempunyai catatan tulisan tangan bagi minit mesyuarat yang telah dimuktamadkan
- n. merujuk peraturan yang betul
- o. merupakan dokumen yang mengandungi catatan pendapat dan keputusan oleh Lembaga Tata tertib dan bukanlah pandangan pihak urus setia yang tidak mempunyai kuasa memberikan pandangan semasa Lembaga Tata tertib bersidang
- p. catatan minit mesyuarat tidak digabungkan seperti latar belakang kes kerana anggapan yang boleh dibuat berdasarkan catatan ini ialah Lembaga Tata tertib tidak menimbang dan meneliti kes setiap pegawai secara berasingan dan ini adalah memprejudiskan pegawai yang mempunyai representasi yang berbeza
- q. menyatakan dapatan salah dan hukuman secara berasingan bagi setiap pertuduhan
- r. kuorum Lembaga Tata tertib adalah seperti mana yang diperuntukkan dalam Jadual kepada Peraturan 2, Peraturan - Peraturan Lembaga Tata tertib Perkhidmatan Awam 1993 [P.U.(A) 396/1993] dan tidak terlibat secara langsung dengan kes pegawai

PRINSIP PERUNDANGAN BERDASARKAN KES MAHKAMAH

Keperluan menyatakan dapatan salah

**Hamdan Bin Ibrahim V Lembaga Tata tertib Hospital Kuala Kangsar & Anor
[2000] MLJU 634, HC**

Mahkamah menyatakan bahawa "*This court finds that regulation 27(2) is crystal clear that in order to impose the punishment as stipulated under the regulation, the plaintiff must first be found guilty. As the finding of guilt against the plaintiff was nowhere stated either in the letter dated 14.6.96 - exhibit SY 3 or even in any of the affidavits affirmed on behalf of the respondent and relied on by the learned Federal counsel, this court finds that this is a clear case of serious procedural unfairness or breach of procedural fairness and exceeds jurisdiction, which calls for intervention by this court in the decision or the process leading to it*".

**4. SURAT KEPUTUSAN
BILANGAN PEMERHATIAN: 17**

PEMERHATIAN

- a. tidak menyatakan Lembaga Tata tertib telah menimbang representasi pegawai
- b. keputusan dapatan salah dan hukuman yang dikenakan tidak dibuat berasingan bagi pertuduhan yang lebih daripada satu
- c. dokumen alasan keputusan merujuk kepada fakta yang tidak dipertuduhkan dalam surat pertuduhan
- d. kesilapan catatan tarikh surat pertuduhan
- e. tajuk surat keputusan tidak tepat dengan jenis tindakan tata tertib
- f. menyatakan sabitan kes ke atas pegawai sedangkan kes tidak dituduh di mahkamah
- g. tidak menyatakan rujukan terhadap Peraturan 14, Peraturan-Peraturan Lembaga Tata tertib Perkhidmatan Awam 1993
- h. membuat dapatan salah bagi kes sabitan mahkamah
- i. menyatakan terdapat perakuan Ketua Jabatan sedangkan tiada perakuan dikemukakan
- j. merujuk kepada peraturan yang tidak tepat iaitu Peraturan 14 dan 15 Peraturan-Peraturan Pegawai Awam (Kelakuan dan Tata tertib) 1993

PENAMBAHBAIKAN

- a. menyatakan pertuduhan dan representasi pegawai telah dipertimbangkan (sekiranya ada)
- b. keputusan dapatan salah dan hukuman yang dikenakan hendaklah dibuat berasingan bagi pertuduhan yang lebih daripada satu
- c. dokumen alasan keputusan hanya merujuk kepada fakta yang dipertuduhkan sahaja
- d. memastikan catatan tarikh surat pertuduhan adalah betul.
- e. tajuk surat keputusan mestilah merujuk kepada jenis tindakan tata tertib yang betul
- f. memastikan catatan maklumat dalam surat keputusan adalah tepat. Contoh:
 - i. tidak menyatakan sabitan kes ke atas pegawai sekiranya kes tersebut tidak dituduh di mahkamah; dan
 - ii. tidak menyatakan terdapat perakuan Ketua Jabatan sekiranya tiada perakuan yang dikemukakan
- g. menyatakan rujukan terhadap Peraturan 14, Peraturan-Peraturan Lembaga Tata tertib Perkhidmatan Awam 1993
- h. tidak membuat dapatan salah bagi kes sabitan mahkamah
- i. merujuk peraturan yang tepat iaitu Peraturan 14 dan 15, Peraturan-Peraturan Lembaga Tata tertib Perkhidmatan Awam 1993 [P.U.(A) 396/1993]

PRINSIP PERUNDANGAN BERDASARKAN KES MAHKAMAH

Dapatan salah dan hukuman hendaklah dibuat berasingan mengikut pertuduhan

Mohamad Imran bin Sulaiman v Aloyah binti Mamat, Pengerusi Lembaga Tata tertib Kumpulan Sokongan (No.1), Jabatan Imigresen Malaysia, Putrajaya & 3 lagi

(Mahkamah Rayuan Malaysia)

Terdapat lima (5) pertuduhan dan Lembaga Tata tertib di dalam surat keputusan menyatakan Lembaga Tata tertib memutuskan pegawai bersalah bagi pertuduhan dan dijatuhkan hukuman buang kerja. Surat keputusan tidak menyatakan bahawa dapatan salah hanya untuk Pertuduhan Pertama, Kedua dan Kelima.

**5. ULASAN KETUA JABATAN TERHADAP RAYUAN
BILANGAN PEMERHATIAN: 13**

PEMERHATIAN
<ul style="list-style-type: none">a. kesilapan pada tajuk ulasan iaitu menggunakan tajuk "Ulasan Ketua Jabatan Terhadap Representasi"b. ulasan terhadap rayuan yang menyokong rayuan pegawai dan menyatakan pegawai mempunyai prestasi kerja yang baik tidak mengetepikan fakta bahawa pegawai telah disabitkan atas suatu kesalahan yang seriusc. terdapat kesilapan catatan nama peraturan pada ulasan Ketua Jabatan terhadap rayuand. kesilapan menyatakan fakta mengenai kes, pegawai atau rujukan dokumen tindakan tatatertib. Contoh: kesilapan menyatakan tarikh representasi pegawai atau nombor rujukan surat pertuduhane. tidak mengasingkan ulasan terhadap rayuan yang dibuat oleh pegawai-pegawai lain yang merayu bagi kes yang samaf. Ketua Jabatan yang mengemukakan ulasan merupakan Pengerusi atau ahli Lembaga Tatatertib yang memutuskan kes pegawai
PENAMBAHBAIKAN
<ul style="list-style-type: none">a. memastikan tajuk ulasan adalah tepat iaitu "Ulasan Ketua Jabatan Terhadap Rayuan".b. Ketua Jabatan wajar memberi ulasan berkaitan pertuduhan yang telah dihadapkan ke atas pegawai.c. memastikan catatan nama peraturan adalah tepatd. memastikan fakta mengenai kes, pegawai atau rujukan dokumen tindakan tatatertib yang dinyatakan adalah tepat.e. memastikan ulasan Ketua Jabatan dibuat secara berasingan bagi setiap perayu.f. Ketua Jabatan yang mengemukakan ulasan ialah selain Pengerusi atau ahli Lembaga Tatatertib yang memutuskan kes pegawai

**6. PERAKUAN KETUA JABATAN BAGI KES SABITAN JENAYAH
BILANGAN PEMERHATIAN: 1**

PEMERHATIAN
Perakuan Ketua Jabatan berdasarkan Peraturan 29(2), P.U.(A) 395/1993 tidak dikemukakan
PENAMBAHBAIKAN
Ketua Jabatan hendaklah mengemukakan perakuan di bawah Peraturan 29(2), P.U.(A) 395/1993

DISEDIAKAN OLEH:

**BAHAGIAN NAIK PANGKAT DAN TATATERTIB
SURUHANJAYA PERKHIDMATAN AWAM MALAYSIA
OKTOBER 2023**